

Noach bouwt de ark

Periodethema: schepping en zondvloed
Genesis 6

VOORAF

In hoofdstuk 5 vinden we de geslachtslijst van Adam via Seth tot Noach. Het gaat dus over het nageslacht dat de Heere dient (vergelijk Gen. 4: 26), in tegenstelling tot de geslachtslijn van Kaïn (Gen. 4: 17-24). Toch wordt ook hier de vreze des Heeren schaars. In Gen. 5: 22 wordt met nadruk van Henoch vermeld, dat hij wandelt met God: blijkbaar is dat dan al meer uitzondering dan regel! Zo wordt de toon gezet voor de oordeelsaankondiging in hoofdstuk zes.

UITLEG VAN DE TEKST

Het menselijke geslacht breidt zich snel uit (vers 1). De aarde wordt meer en meer bevolkt. Veel kinderen worden geboren. Bovendien blijven de mensen in vergelijking met nu bijzonder lang in leven. Dan gebeurt er iets wat de toorn van God oproept: de zonen van God gaan trouwen met de zonen van de mensen (vers 2). Sommigen menen dat het hier zou gaan over wonderlijke gebeurtenissen, alsof goddelijke wezens of engelen met gewone mensen als man en vrouw zouden willen omgaan. Veel beter lijkt mij de uitleg dat met de zonen van God de godvrezende mensen worden bedoeld (uit de geslachtslijn van Seth) en met de zonen van de mensen de goddeloze mensen (uit de geslachtslijn van Kaïn). De gelovigen worden in Gods Woord veel vaker aangeduid als kinderen van God, zie bijvoorbeeld Deut. 14: 1, Ps. 73: 15, Jes. 43: 6, Luk. 3: 38. Ook in bijv. Joh. 1: 12-13 staan degenen die uit het vlees geboren zijn ('kinderen van de mens') in contrast met degenen die uit God geboren zijn ('kinderen van God'). De kinderen van gelovige ouders zoeken liever een vrouw met een mooi lichaam dan een vrouw die de Heere liefheeft.

Deze gemengde huwelijken bevorderen de toenemende goddeloosheid op de aarde. Daarom roepen zij Gods toorn op. Zo lezen we in vers 3 dat de Heere niet in eeuwigheid zal twisten met de mens. Dat wil zeggen dat Hij niet eindeloos blijft doorgaan met roepen en waarschuwen. Er komt een einde aan Zijn geduld. Nog honderdtwintig jaren geeft de Heere de tijd: genadetijd. Daarna zal Hij ingrijpen. In deze dagen vóór de zondvloed zijn er reuzen op aarde (vers 4), waarschijnlijk net zoals er dan ook enorm grote dieren zoals dinosauriërs leven. Het indrukwekkende lichaam van deze mensen wordt erg genoeg niet bewoond door een godvrezende ziel. Als de Heere ziet wat er op aarde gebeurt, kan Hij alleen maar concluderen dat de zonden van de mensen zich zo vermenigvuldigd hebben, dat zij als het ware de aarde bedekken als een duistere deken. Wat er in het hart van de mens opkomt, is niet godvrezend, maar goddeloos (vers 5). Zo diep is de mens gevallen, zo zondig is zijn hart geworden (vergelijk bijv. Matth. 15: 19). Vers 6 verwoordt iets van de pijn, die de Heere voelt over het bederf van Zijn goede schepping. Zó heeft Hij het niet bedoeld. Zó heeft Hij deze aarde met haar bewoners niet geschapen. Zo mist Zijn schepping haar doel (zonde betekent doel-missen!). Dan volgt het huiveringwekkende oordeel van vers 7. De Heere zal de mens, die Hij gemaakt heeft, uitroeien en wegdoen van de aarde, zoals onkruid uit een tuin wordt verwijderd. In dit oordeel sleurt de mens ook de dieren met zich mee. Toch is er één uitzondering. God zorgt altijd voor een 'rest', een overblijfsel dat Hem dient. Hier is het Noach, die genade vindt in de ogen van de Heere (vers 8). In vers 9 lezen we van hem dat hij rechtvaardig is, dat wil zeggen dat hij leeft naar Gods geboden.

Dat is de vrucht van de Heilige Geest. Hij wordt ook oprecht genoemd. Zijn vroomheid is geen huichelarij, maar een zaak van zijn hart. Net zoals van Henoch meldt Gods Woord van Noach dat hij wandelt met God, dat wil zeggen dat hij in het dagelijkse leven leeft met de Heere. Het contrast tussen Noach en zijn goddeloze medemensen wordt in vers 11 en 12 opnieuw benadrukt. Gods geduld raakt ten einde (vers 13). Hij zal de aarde verderven. Toch denkt Hij in Zijn toorn aan Zijn ontferming. In het komende oordeel zal er ook redding zijn. Noach krijgt de opdracht om een enorme drijvende kist te bouwen (vers 14-16). Deze ark moet 150 meter lang worden, 25 meter breed en 15 meter hoog. Het schip moet waterdicht worden gemaakt. Ook moet Noach zorgen voor openingen waardoor het licht naar binnen kan komen. Aan de zijkant komt een grote deur. De ark krijgt drie verdiepingen. Noach moet het grote schip gewoon op het vaste land bouwen. Dat lijkt de dwaasheid gekroond. Maar de ark zal nodig zijn op de dag dat de Heere een onvoorstelbare watervloed over de aarde zal brengen (vers 17). Alles wat leeft, zal in het water verdrinken. Alle mensen en dieren zullen sterven. Alleen in de ark zal er ontkoming zijn (vers 18-20). De Heere richt Zijn verbond op met Noach. Hij zal hem redden, samen met zijn gezin. Ook voor de dieren zal er ontkoming zijn. Van al wat leeft zullen twee dieren in de ark komen: een mannetje en een vrouwtje, van de vogels, van het vee en van de verdere dieren. Noach krijgt niet alleen de taak om de enorme ark te bouwen. Hij moet ook zorgen voor voldoende voedsel voor mens en dier. Het laatste vers van dit hoofdstuk (vers 22) lijkt vanzelfsprekend. Maar het is een groot wonder. Noach doet precies wat de Heere zegt. Hij gelooft Gods waarschuwing voor de komende zondvloed, ook als hij er honderdwtintig jaar lang om wordt uitgelachten en bespot. Hij gehoorzaamt Gods bevel. Hij begint te bouwen aan het reusachtige schip, ook al lijkt het onbegonnen werk zonder al de machines en hulpmiddelen die wij vandaag de dag hebben. Hij heeft niets dan Gods gegeven woord. Toch is het voor hem genoeg. Dat is nu het geloof!

TER OVERWEGING

In de beginverzen van Gen. 6 worden we gewaarschuwd voor een huwelijk met een ongelovige. Al zijn er Gode zij dank uitzonderingen, vaak zie je dat gemengde huwelijken langzaam maar zeker van de kerk vervreemden. U kunt de kinderen erop wijzen hoe belangrijk het is met wie zij omgaan. Dat geldt voor vrienden en vriendinnen maar zeker, ook al staat dat nog ver van de kinderen af, voor degene met wie je het leven deelt. Wat is het heerlijk samen de Heere te dienen.

Het is aangrijpend hoe weinig er op aarde over is gebleven van de vreze des Heeren.

Wat zijn wij mensen diep gevallen! We lezen dat de Heere veel verdriet heeft over de afval van Hem. Lijden wij ook aan de zonden in de wereld om ons heen en in ons eigen hart, of niet?

De Heere komt met Zijn oordeel. Toch straft Hij niet zomaar. Eerst komt Hij met Zijn beloften en met Zijn waarschuwingen. Bijna eindeloos geeft Hij genadetijd. Hij zorgt zelfs voor een ark waarin ontkoming aan het oordeel is. Iedere hamerslag waarmee Noach de ark bouwt, is een waarschuwing voor de komende zondvloed en een aansporing: 'haast u om uws levens wil!' In de Bijbel wordt de tijd van Noach meerdere malen vergeleken met de eindtijd waarin wij leven. De belangrijkste overeenkomsten zijn de goddeloosheid en de zorgeloosheid van de mensen op aarde, de komende dag van het gericht en de dringende noodzaak om je hierop voor te bereiden (zie bijv. Luk. 17: 26-27 en 1 Petr. 3: 20, 2 Petr. 3: 1-7). Het is opvallend dat het Hebreeuwse woord voor de ark dat hier wordt gebruikt verder alleen maar in het begin van Exodus voorkomt. Daar wordt het gebruikt voor het kistje (mandje) waarin de kleine Mozes wordt gelegd. Ook hier gaat het om een 'ark van het behoud'.

Vanuit de ark kun je lijnen doortrekken naar de Heere Jezus als de 'Ark van het behoud'. Alleen in Hem is er ontkoming aan de toekomstige toorn. Dat geeft de indringende klem aan het Evangelie. Zie bijv. Joh. 3: 16 'Want also lief heeft God de wereld gehad dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe.'

Noach krijgt van de Heere de opdracht om de ark te bouwen. De Heere schakelt hem in. Dat doet Hij nog. Al is de bekering van een mens geheel en al Gods werk (Filip. 2: 13), de opdracht blijft staan: 'Werkt uws zelfs zaligheid met vreze en beven' (Filip. 2: 12). Ook in het zondagsschoolwerk wordt u ingeschakeld om de kinderen in te winnen voor Hem en voor Zijn dienst. Opdat zij in de Ark van het behoud, de Heere Jezus Christus, geborgen zullen zijn.

GELOOFSLEER

In de geschiedenis van Noach zien we al dat God ruimte laat voor genade en barmhartigheid. Niet alle mensen worden gestraft, Noach zal gespaard blijven. Die genade en barmhartigheid (warmhartigheid) van God zien we op een hoogtepunt komen in Christus. Artikel 20 van de Nederlandse Geloofsbelijdenis schrijft daarover. God heeft Zijn Zoon gezonden, Die is mens geworden om de straf van mensen te dragen. Zo heeft Hij zijn goedheid en barmhartigheid over ons uitgestort. Hij geeft Zijn Zoon voor ons, 'door een zeer volkomen liefde'.